

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Teorija in terapija odvisnosti
Course title: Theory of Addiction and Addiction Treatment

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Psihosocialna pomoč, druga	/	1., 2.	2., 4.
Psychosocial counseling, second	/	1st, 2nd	2nd, 4th

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni / Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15			105	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Nevenka Podgornik

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovensko / Slovenian, Angleško / English

Vaje / Tutorial: Slovensko / Slovenian, Angleško / English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za vključitev v delo je vpis v 1. letnik študija.

Prerequisites:

Prerequisite for the subject is the enrollment in the 1st year of master study.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

<ul style="list-style-type: none"> – Odvisnost od alkohola kot bio-psiho-socialni problem: telesne, psihične in socialne posledice odvisnosti od alkohola – Sistemske značilnosti odvisnosti od alkohola – Otroci odvisnih staršev, soodvisnost. – Terapevtski modeli v zdravljenju odvisnosti od alkohola: individualni, družinski in skupinski modeli. – Potek zdravljenja in rehabilitacije ljudi odvisnih od alkohola: pomen skupin za samopomoč in mreže pomoči. – Svetovalne in terapevtske tehnike v delu z odvisniki in njihovimi družinskimi člani: motivacijske tehnike, tehnike preprečevanja recidiva, svetovanje svojcem odvisnikov od alkohola, nizkopražni in visokopražni pristopi – K rešitvi in virom usmerjene terapije odvisnosti od alkohola s posameznikom, pari, družinami in skupinami – Povezovanje med različnimi strokovnjaki, ki so vključeni v oskrbo ljudi z odvisnostjo od alkohola 	<ul style="list-style-type: none"> - Alcohol addiction as a bio-psycho-social problem: physical, psychological and social consequences of alcohol addiction - Systemic characteristics of alcohol addiction - Children of addicted parents, interdependence - Therapeutic models in the treatment of alcohol addiction: individual, family and group models. - The course of treatment and rehabilitation of people addicted to alcohol: the importance of self-help groups and support networks. - Counseling and therapeutic techniques in working with addicts and their family members: motivational techniques, techniques of relapse prevention, counseling families of alcohol addicts, low-threshold and high-threshold treatment programs, - Solution focused therapies for alcohol addiction with individuals, couples, families and groups - Cooperation between the various professionals involved in the treatment of alcohol addiction
--	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ziherl S. (1988) Kako se upremo alkoholizmu. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Ziherl S., Čebašek-Travnik Z. Načela zdravljenja odvisnosti od alkohola. Slovenski program zdravljenja odvisnosti od alkohola. Ljubljana: Univerzitetna psihiatrična klinika, Psihiatrični kolegij Slovenije, 1991.

Čebašek-Travnik Z, Radovanovič M. Medicina odvisnosti : zbornik prispevkov 1. slovenske konference o medicini odvisnosti. Ljubljana: Republiški strokovni kolegij za psihiatrijo, Delovna skupina za odvisnost od alkohola, 1997.

Čebašek-Travnik Z., Rus-Makovec M. (ur.). Osnove zdravljenja odvisnosti od alkohola : medicina odvisnosti : osnovni učbenik. Ljubljana : Psihiatrična klinika Ljubljana, 2004

Rugelj J. (1981). Dolga pot. Ljubljana: samozaložba.

Johnson B., Ruiz P., Galanter M. (2003) Handbook of Clinical Alcoholism Treatment. Lippincott, Williams&Wilkins

Cilji in kompetence:

V sklopu učne enote študentje pridobijo poglobljeno inter in multidisciplinarno znanje o problematiki odvisnosti in še posebej odvisnosti od alkohola. Ob tem, da se naučijo prepoznati odvisnost pri klientih, pridobijo tudi ustrezno znanje o motivacijski terapiji, o načelih in procesih zdravljenja odvisnosti in o rehabilitaciji odvisnikov, kot tudi njihovih svojcev.

Učna enota prispeva k razvoju naslednjih splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc:

- sposobnost uporabe znanja v praksi in izvirnega, kreativnega reševanja problemov v novih ali neobičajnih kontekstih,
- sposobnost timsko sodelovati tako s klientskimi sistemi kot strokovnjaki (tudi z eksperti drugih disciplin),
- sposobnost povezovanja znanja in obvladovanja kompleksnosti, s katero se srečujejo pri strokovnem delu,
- zmožnost psihoterapevtsko delati s skupino in/ali kot koterapevti, reflektirati učinkovitost skupinskega dela ter jo na podlagi rezultatov refleksije izboljševati,
- sposobnost uporabe kritične refleksije in kontinuirane supervizije za ocenjevanje in večanje uspešnosti tako svojega dela s klienti kot dela drugih,
- sposobnost refleksije in upoštevanja konteksta psihoterapevtske situacije ter njegovih meja (vključujoč ustrezno zakonodajo), izkazovanje fleksibilnosti in prilagodljivosti psihoterapevtskega pristopa

Objectives and competences:

As part of the study unit, students gain an in-depth inter and multidisciplinary expertise on the issue of addiction, particularly alcohol dependence. They learn to recognize the client's addiction and obtain an adequate knowledge of motivational therapy, on the principles and processes of addiction treatment and rehabilitation of addicts, as well as their relatives.

Learning unit contributes to the development of generic and subject specific competences:

- The ability to apply knowledge in practice and the ability of original, creative problem solving in new or unusual contexts,
- The ability of teamwork with both clients systems and experts (including experts from other disciplines),
- The ability to connect knowledge and to manage the complexity faced in professional work
- The ability of psychotherapeutic work with the group and/or as a co-therapist, to reflect on the effectiveness of teamwork and implement improvement based on the reflection's results
- The ability to use critical reflection and continuous supervision for assessing and enhancing the performance of both their own work with clients and the work of others,
- The ability to reflect and to take into account the context of psychotherapeutic situation and limitations (including relevant legislation), to demonstrate the flexibility and adaptability of psychotherapeutic approach

Predvideni študijski rezultati:**Intended learning outcomes:**

Od študentov se pričakuje, da bodo zmožni:

- formulirati model človeškega delovanja in posameznikov razvoj, formulirati model terapevtske spremembe - z uporabo teoretskega pristopa svoje modalitete,
- uporabiti zgornji model za analizo kompleksnih situacij in za konceptualizacijo terapevtskih intervencij; specifično pa se od študentov pričakuje zmožnost vzpostavitve terapevtskega (delovnega) odnosa, skladnega z njihovo modaliteto,
- uporabljati zahtevnejšo raven teoretičnega znanja za razvijanje hipotez in generativnih odzivov na klinične situacije, kar lahko vključuje tudi kreativnost in odprtost za terapevtsko spremembo,
- soustvariti terapevtski odnos, ki presega zgolj uporabo nabora tehnik in je skladen z njihovo modaliteto,
- nadgraditi svojo izvedbo ustrezne terapevtske intervencije in obvladati ustrezno zaključevanje procesa,
- ugotavljati, razjasniti in obvladati razrešitev za večino kliničnih problemov,
- v primeru dela s skupino delati učinkovito s skupino in/ali koterapevti in reflektirati učinkovitost skupinskega dela ter jo na podlagi rezultatov refleksije izboljševati
- uporabljati kritično refleksijo in redno supervizijo za ocenjevanje tako svojega dela s klienti kot dela drugih,
- prepoznati odvisnost od alkohola pri posamezniku in vpliv odvisnosti na družinske člane odvisnikov
- opraviti uspešen motivacijski pogovor z osebo, ki je odvisna od alkohola
- opraviti suportivno-svetovalni pogovor s svojcem odvisnika

Students are expected to be able to:

- Formulate a model of human behavior and of individual development, to formulate a model of therapeutic change - using a theoretical approach of the selected psychotherapeutic modality,
- Use the aforementioned model for analyzing complex situations and for conceptualization of therapeutic intervention; specifically, however, students are expected to be able to establish a therapeutic relationship consistent with their modality,
- Use of advanced theoretical knowledge for developing hypotheses and generative responses to clinical situations, which may include therapist's creativity and openness to change,
- Create a therapeutic relationship that goes beyond the mere use of a set of techniques and is consistent with their modality,
- Expand their implementation of appropriate therapeutic intervention and to master the appropriate finishing of the process,
- Identify, clarify and master solutions for most clinical problems,
- Work effectively with a group and / or with co-therapists and reflect on the effectiveness of teamwork and implement improvement based on the reflection's results,
- Use critical reflection and regular supervision for assessing of both their own work with clients and the work of others,
- Identify alcohol addiction in individuals and the impact of addiction on the family members of addicts,
- Carry out a successful motivational conversation with an alcohol-addicted person,

- kot koterapevt sodelovati pri vodenju terapevtske skupine, ki je namenjena obravnavi (rehabilitaciji) odvisnikov od alkohola ali njihovih svojcev.

- Carry out a supportive counseling conversation with relatives of an addict
- Participate as a co-therapist in conducting group therapy for rehabilitation of alcohol addicts or their relatives.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

- Predavanja
- Vaje v obliki situacijskih iger, ogled video-posnetkov, predstavitev primerov, opazovanje dela na klubu zdravljenih alkoholikov

- Lectures
- Exercises in the form of situational games, displaying video clips, case studies, observation at the club for recovering alcoholics

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit	60	Written examination
Poročila iz vaj	40	Reports from tutorials
Ocenjevalna lestvica – skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja.		Grading is in accordance with the Faculty's evaluation Ordinance.

Reference nosilca / Lecturer's references:

PODGORNIK, Nevenka. Terapevtsko-svetovalni proces z osebo, zasvojeno s spolnostjo = A counselling process with a person addicted to sex. Kairos, 2012, letn. 6, št. 1-2, str. 67-84.

PODGORNIK, Nevenka. Pri otroku sem našla travo. : kaj naj storim?. Časopis ne-odvisen.si : kampanja za ozaveščanje o posledicah odvisnosti, ISSN 1855-4490. [Spletna izd.], 15. 10. 2013, št. 2.

PODGORNIK, Nevenka. Zasvojenost : simptom nesrečnih ljudi. Časopis ne-odvisen.si, ISSN 1855-4482.

PODGORNIK, Nevenka. Nenadzorovano igranje na srečo je le eden izmed ponesrečenih poskusov povrnitve osebne sreče, tudi mladih ljudi. Educa : strokovna revija za področje varstva, vzgoje in izobraževanja predšolskih otrok in otrok na razredni stopnji osnovne šole, ISSN 0353-9369, mar. 2011, letn. 20, str. 63-64.

PODGORNIK, Nevenka. Evalvacija zdravljenja v primerih zasvojenosti z igrami na srečo v Sloveniji = Evaluation of treatment of gambling addiction in Slovenia. Socialna pedagogika, ISSN 1408-2942, dec. 2011, letn. 15, št. 4, str. 353-364

PODGORNIK, Nevenka. Biopsihosocialni pristop prekomernega igranja na srečo. Vita : zdravstvenovzgojna revija, ISSN 1318-6620. [Tiskana izd.], december 2009, letnik XV, št. 71, str. 8-9.

KOVAČIČ, Andrej, PODGORNIK, Nevenka. Testing CASC scale for measuring emotional and rational advertising and media effects. Innovative issues and approaches in social sciences, ISSN 1855-0541, 2013, vol. 6, no. 2, str. 82-97.

PODGORNIK, Nevenka. Uvod v psihosocialno pomoč. Raziskave in razprave, ISSN 1855-4148, 2015, vol. 8, no. 2, str. 90-110.

PODGORNIK, Nevenka. Psihične krize sodobnega človeka : sociološko - antropološka perspektiva in vpogled v psihoterapevtsko prakso. V Trnave: Fakulteta sociálnych vied, Univerzita Sv. Cyrila a Metoda, cop. 2014. 230 str. ISBN 978-80-8105-604-8.

KOVAČIČ, Andrej, PODGORNIK, Nevenka. The sociological view of a late-modern individual's identity. Innovative issues and approaches in social sciences, ISSN 1855-0541, May 2017, vol. 10, no. 2, str. 21-41

PODGORNIK, Nevenka. Možne paralele med supervizijskim in terapevtskim procesom. Socialni izziv, ISSN 1408-9483, dec. 2010, letn. 16, št. 32, str. 30-32.